

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep.
0030 Oslo

Deres ref: 200500942
Vår ref: 05/24443
Dato: 30.09.2005
Org.nr: 985 399 077

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 2005: 942	Doknr.: 48
Mottatt: 5 OKT 2005 MP/SDD	
Saksbehandler: MBB	Arkiv: 751
Kjøp:	AVSKRIF:

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

HØRINGSUTTALELSE - UTKAST TIL TO ALTERNATIVER FOR REGULERING AV SKINN OG SKINNPRODUKTER FRA HUNDER OG KATTER

Vi viser til brev fra Landbruks – og matdepartementet datert 24.06.2005 med høring av to alternativer for regulering av handel med skinn fra hunder og katter. Innledningsvis vil vi gi vår tilslutning til at det kommer lovregulering på dette området.

Hund og katt holdes for pelsens skyld i et fåtall asiatiske land. Det er dokumentert at både holdet og avlvingen av dyr for pels i disse landene ofte innebærer grov dyremishandling. Det er også kjent at Norge importerer skinn- og skinnprodukter fra østlige land som kan stamme fra hund og katt. Samfunnet har reagert på disse avsløringene ved å kreve et forbud mot import av hunde- og kattepels fra disse landene til Norge.

Departementets forslag er å forby skinn og skinnprodukter fra hunder og katter som ikke er holdt og avlivet på en dyrevernmessig forsvarlig måte. Forsvarligheten av dyreholdet skal dokumenteres ved hjelp av en egenerklæring fra eksportøren. Dokumentasjonskravet kan utdypes i forskrifts form. Alternativt foreslås en forskrift om merking av skinn og skinnprodukter fra hund og katt.

Vi forstår det slik at målsettingen med denne lovreguleringen er å ivareta norske forbrukeres ønske om ikke uvitende å kjøpe skinnprodukter fra hund og katt som er utsatt for dyremishandling. Vi legger til grunn at det indirekte også er et mål å verne hunder og katter gjennom en lovgivning som svekker markedet for en pelsproduksjon som innebærer dyremishandling.

Innledende kommentarer:

Mattilsynet mener at det bør gis mulighet for å regulere import av dyr og produkter fra dyr i den nye dyrevernloven. Hensynet til dyrene i denne sammenhengen bør vektlegges i seg selv, ikke være prisgitt den empati de ulike arter i ulike produksjoner vekker hos forbrukerne. Loven bør inneholde en bestemmelse som gir mulighet til å forby import av dyr eller produkter av dyr som er produsert på en dyrevernmessig uforsvarlig måte, dvs. fra produksjonsformer som er ulovlige iht. EØS-regelverket. I tillegg bør det gis hjemmel til å kreve dokumentasjon på at dyret eller dyreproduktet er produsert forsvarlig, dvs. etter gjeldende EØS-regelverk.

Med utgangspunkt i de foreliggende forslag til regelverksregulering på området, anser Mattilsynet lovforslaget til å være det best egnede virkemiddelet for å regulere importen av skinn og skinnprodukter fra hund og katt. Årsaken til dette er først og fremst at lovutkastet stiller krav om dokumentasjon av dyrevernmessig forsvarlig produksjon, ikke bare merking av produktet. Mattilsynet vil i denne høringsuttalelsen konsentrere derfor seg om lovforslaget, som vi anbefaler endret på enkelte, viktige områder.

Merknader til lovforslaget

Det produseres ikke skinn fra hund og katt i Europa. Produksjonsstedet for pels fra hunder og katter er asiatiske land. Det er vel dokumentert at disse landene har en oppfatning av hvordan dyr kan behandles som avviker fra det vestlige samfunns oppfatning i så stor grad at mye av behandlingen av dyr i disse landene vil være klart forbudt etter vår dyrevernlovgivning. Mattilsynet vurderer at det, slik forholdene er i dag, ikke vil være mulig å skaffe hunde- og katteskinnsom er produsert på en dyrevernmessig forsvarlig måte hvis disse importeres fra dagens produksjon i asiatiske land. Konsekvensen av loven, dersom denne følges, vil derfor bli at det ikke lenger kan importeres hunde- og katteskinns eller skinnprodukter til Norge.

Mattilsynet er i forslaget tildelt rollen som tilsynsmyndighet etter dette regelverket. Vi vurderer at lovutkastets prinsipp om egenerklæring fra eksportør med verifiseringsansvar for eventuelle mellommenn, importør og frembyder, medfører betydelige utfordringer for tilsynsorganet. Prinsippet med egenerklæring på at produksjonen er dyrevernmessig forsvarlig er en ordning av en type som det er relativt lett å prøve å jukse med. Det blir svært ressurskrevende for tilsynet å gå konkrete importere etter i sømmene ved mistanke om at partiet importeres ulovlig, da vi har svært begrenset mulighet til å sjekke om produksjonen faktisk foregikk dyrevernmessig forsvarlig. Nå er ikke dette noen enestående situasjon for Mattilsynet, da samme utfordringer melder seg også ved annen type import. Likevel er det viktig for oss å poengtere at lovgivningen slik den foreslås vil kreve økte ressurser av tilsynet i form av regelverksutvikling (bl.a. spesifisering av dokumentasjonskrav) og sannsynligvis også i form av "detektivarbeid" i konkrete saker hvor man mistenker juks. Det er for eksempel grunn til å tro at kontakt med dyrevernmyndigheter i asiatiske land vil medføre store utfordringer.

På bakgrunn av overstående mener Mattilsynet at et totalforbud mot import og produksjon av skinn og skinnprodukter fra hund og katt vil være et bedre virkemiddel for å oppnå målsetningene med lovreguleringen; å verne forbrukerne direkte og hunder og katter indirekte. I Danmark er forbud mot innførsel, produksjon og handel med skinn og skinnprodukter fra hunder og katter forbudt i lov av 28.05.2003, og vi anbefaler at man velger samme løsning i Norge. Vi vil tro at et slikt ikke-diskriminerende lovforbud, hvor både produksjon og import er omfattet, ikke vil komme i konflikt med handelsavtaler.

Et totalforbud vil etter vår vurdering også medføre en mer hensiktsmessig ressursbruk for Mattilsynet som tilsynsorgan. Et forbud vil ikke medføre større konsekvenser for handelen med denne type skinnprodukter enn det lovutkastet vil, dersom loven følges.

Norge har vært, og bør fremdeles være, et foregangsland innen dyrevelferd. Et annet viktig argument for å velge totalforbud er signaleffekten dette vil ha for samfunnet nasjonalt og internasjonalt at Norge, i likhet med Danmark, Østerrike, Frankrike, Italia, Hellas og Latvia, tar avstand fra å holde hund og katt for pelsens skyld.

Spesielt om lovutkastets virkeområde

Mattilsynet mener det ikke er faglig grunnlag for å prinsipielt skille mellom produksjon av skinn fra hund og katt og produksjon av skinn fra andre arter som for eksempel rev, vaskebjørn, mårhund og mink hva angår dyrevernmessig forsvarlighet. Produksjonen av pels fra disse artene i asiatiske land er lik hva angår sannsynligheten for grov dyremishandling. Mattilsynet mener derfor det er grunn til å vurdere behovet for lovregulering også for andre typer pelsprodukter, i den hensikt å unngå import av skinn og skinnprodukter til Norge som støtter grov mishandling av pelsdyrene.

Med hilsen

Joakim Lystad
Administrerende direktør

Kari Bryhni
Avelingsdirektør
Forbrukerhensyn og dyrevern